

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. juni 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jeppe Malinowski
Sagsnr.: 2021-0030-6181
Dok.: 2019137

Besvarelse af spørgsmål nr. 1215 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1215 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1215 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forlængelse af samrådet den 3. juni 2021 om deling af krænkende billeder på sociale medier redegøre for gældende regler og praksis for anvendelse af politiagenter på internettet, og vil ministeren desuden redegøre for, om regeringen har til hensigt at gøre det nemmere at kunne anvende politiagenter, uden at de gældende strafferammer for de relevante lovovertrædelser hæves, og således at mulighederne udvides for at kunne anvende politiagenter for at sætte ind mod delinger af krænkende billeder på internettet?”

Svar:

Muligheden for at anvende såkaldte politiagenter er reguleret i retsplejelovens § 754 a.

Det følger således af retsplejelovens § 754 a, stk. 1, nr. 1 og 2, at agentvirksomhed, hvor politiet tilskynder nogen til at udføre eller fortsætte en lovovertrædelse, alene må finde sted, hvis der foreligger en begrundet mistanke om, at en lovovertrædelse er ved at blive begået eller forsøgt, og efterforskningskridtet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen. Desuden er det efter § 754 a, stk. 1, nr. 3, som udgangspunkt et krav, at efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover.

Bestemmelsen blev ved lov nr. 967 af 26. juni 2020 (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet) udvidet til at omfatte en række lovovertrædelser, der ikke har en strafferamme på fængsel i 6 år eller derover, når disse begås ved brug af internettet. Udvidelsen indebærer, at agentreglerne også kan benyttes i tilfælde, hvor der er tale om en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om børnepornografisk materiale (§ 235 stk. 1 eller 2), bedrageri (§ 279, jf. § 285), databedrageri (§ 279 a, jf. § 285), afpresning (§ 281, jf. § 285), hæleri (§ 290, stk. 1), eller hvidvask (§ 290 a, stk. 1), af lovgivningen om euforiserende stoffer eller af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer, i det omfang overtrædelsen begås ved brug af internettet.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der bl.a. har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at sager om deling af nøgenbilleder på internettet typisk straffes efter straffelovens § 264 d, der er undergivet betinget offentlig påtale, og hvor strafferammen er bøde eller fængsel indtil 6 måneder og indtil 3 års fængsel, hvis der foreligger særligt skærpende omstændigheder. Politiet har således ikke hjemmel til at anvende politiagenter i sager om deling af billeder på internettet.

Rigspolitiet kan derudover mere generelt oplyse, at politiet kan anvende agenter i sager om overtrædelse af straffelovens § 235 (udbredelse eller besiddelse af børnepornografisk materiale) i det omfang, overtrædelsen begås på internettet. Reglerne trådte kraft den 1. juli 2020, hvorfor politikredsens erfaringer med at anvende agenter i denne typer af sager endnu er begrænset.

Rigspolitiet er – på baggrund af en høring af politikredsene foretaget i foråret 2021 – bekendt med, at de nye regler har været anvendt i én konkret sag om børnepornografi, hvor gerningsmanden via sociale medier havde fået kontakt til en mindreårig. Den mindreårige havde på gerningsmandens opfordring delt nøgenbilleder, ligesom der var aftalt et fysisk møde mellem gerningsmanden og forurettede med henblik på andet seksuelt forhold end samleje. I efterforskningen blev det ved brug af de nye regler muligt for politikredsen at overtage korrespondance mellem gerningspersonen og offeret med henblik på at bekræfte mødetid- og sted. Gerningsmanden blev efterfølgende anholdt. Det er vurderingen fra den pågældende politikreds, at de udvidede agentregler i et vist omfang har lettet politiets arbejde i sager om misbrug af børn på internettet, hvor forbrydelsen pågår, og hvor der kræves hurtig indgriben.

Rigspolitiet skal dog i forlængelse heraf bemærke, at det omvendt samtidig er politiets erfaring, at anvendelsen af agenter i sager om børnepornografi – i det omfang lovovertrædelsen sker på nettet – generelt kan være hæmmet af, at agenterne ikke inden for nugældende regler må deltage aktivt ved f.eks. i begrænset omfang at dele materiale, hvilket ofte er et krav for at få adgang til eller opretholde et medlemskab i lukkede fora på internettet. Dette kan besværliggøre politiets mulighed for at identificere gerningsmanden.”

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. 6 til lovforslag nr. L 104 af 5. februar 2020 om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internetter) har Justitsministeriet bedt Rigspolitiet om at redegøre for politiets erfaringer med anvendelsen af den udvidelse af agentreglerne, som nu har været i kraft i ca. et år.

Jeg forventer at modtage Rigspolitiets redegørelse snarest og vil på baggrund heraf overveje, om der er behov for yderligere udvidelser af politiets adgang til at anvende agenter.